

Bergvesenet

Postboks 3021, 7002 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr BV 254	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering Trondheim	Gradering
Kommer fra ..arkiv	Ekstern rapport nr	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Oversikt over gullgruvedrift i Bømlo Fullstendig oversikt på Bergverksberetningene 1882 - 1910. Bilag produksjonstabell for årene 1882 - 1910.				
Forfatter		Dato 19	Bedrift	
Kommune Bømlo	Fylke Hordaland	Bergdistrikt Vestlandske	1: 50 000 kartblad	1: 250 000 kartblad
Fagområde Historisk	Dokument type	Forekomster		
Råstofftype Malm/metall	Emneord Au			
Sammendrag				

1906

XVI. The Kong Haakon Gold Mines Ld. paa Bømmelsen.

Efterat Driften ved Guldforekomsterne paa Bømmelsen havde været nedlagt i ca. 6 Aar, blev den i Marts 1906 gjenoptaget af ovennævnte Selskab. Til Slutningen af August bestod Arbeidet væsentlig kun i forskjelligt Reparationsarbeide ved Baner, Bygninger etc. samt Opsætning af nyt Maskineri til Udvin-
ding af Guld ved Cyankalium istedetfor ved Kviksølv.

I September begyndte Grubearbeidet med 14 Minerere, som ved Aarets Udgang var steget til 30.

Udbrudt blev ved:

Strossedrift	240.10 m ³
Synkdrift	229.34 -
Ortdrift	249.76 -
	719.20 m ³ .

Vaskeriet var kun nogle faa Dage igang.

1907

XIX. The King Haakon Gold Mines Ltd. paa Bømmelsen.

Arbeidsdriften har været meget liten paa grund av streik, der varede fra februar til utgangen av august.

Fra september har kun én drift været igang, nemlig en synk paa Hewletts gang.

200 m³ berg blev utbrutt.

Beløget var 10 mand.

1908

3. Ved guldforekomsterne paa Bømmelsen var der ingen grubedrift i 1908. „The King Haakon Gold Mines Lmd.“, som i de foregaaende aar havde litt arbeide igang ved mr. Hewletts' verk, havde ingen synderlig kapital og verket blev overdrat til to englændere (Mr. Wilh. W. Hood og Mr. John R. Armstrong), som i 1909 har erholdt koncession paa overtagelsen. Disse har foretat adskillig utbedringsarbeide ved verket, utvidet ekstraktionsverkstederne, anlagt nye fordringsgreier i Risvikgruberne og fra disse til knuseriet o. s. v., men regulær drift er endnu ikke kommet igang.

1909

4. Ved guldverket paa Bømmelsen fortsattes prøvedriften i Risvik og i Hewlett's gruber for regning av englænderne mr. Armstrong og mr. Hood.

1910

3. Ved guldverket paa Bømmelsen, som de britiske under-
saatter William Walker Hood og John Hobarth Armstrong meddeltes koncession paa ved kongelig resolution av 12 august 1909, indstilledes driften omkring slut-
ningen av juli maaned 1910. Nogen beretning om driften er ikke indløpet.

1897

9) Gulddriften paa Bømmeløen

er drevet efter en meget indskrænket Maalestok af The Bremnæs Gold Co. limtd., der for Tiden er alene om at drive efter Guld paa Bømmeløen.

Den eneste Grube, hvor der har været nogen Drift, er Flatanes, hvor der har arbeidet 6 Mand.

Af den fra Gruben skeidede Kvarts er kun knust 50 Ton, der har ydet 700 Gram Guld.

Arbejdsstyrken 12 Mand.

1898

X. Gulddriften paa Bømmeløen

har været drevet i meget lidet i Omfang og udelukkende af The Bremnæs Gold Company lim.

Den eneste Grube, som var i Drift, er Flatanes og det kun i 4 Maaneder.

I denne Tid udbrødes:

med Strossedrift	122 m ³
- Ortdrift	109 -
- Tverslag	42 -
- Gesenk	125 -

Sum 398 m³.

En Prøveknusning fandt Sted af 125 Ton Kvarts, hvoraf udvandt 850 Gram Guld.

Der oplyses, at man for Tiden er ifærd med at gjenoptage Risvig Grube.

Arbejdernes Antal i den Tid, Grubedriften var i Gang, var 25.

1899

XIV. I Guldgruberne paa Bømmeløen

og nærliggende Distrikter har, saavidt vides, ingen Drift fundet Sted.

1900

XVI. Guldforekomsterne paa Bømmeløen

har ikke været i Drift, heller ikke nogen af Distriktets Jernforekomster.

Alle de i Drift værende Forekomster er i Aarets Løb paa en enkelt Undtagelse nær (Nonaas ved Bergen) befarede af Bergmester eller Geschworne. Desuden kan nævnes som befaret af mig blandt andre: Ørsundli Kobberforekomst paa Namdalseidet, der ikke forekom mig drivværdig, og en Kobberforekomst i Nordli. Til denne var der knyttet adskillige Forventninger. Den er beliggende paa den nordøstlige Side af Kvearsøen og ca. 2 km. fra denne. Her optræder en mægtig Amfibolitgang, strygende N.—S.; i denne saaes sparsomt indsprængt hist og her lidt Kobber- og Svovlkis, men efter hvad jeg saa, i saa ringe Mængde, at der her med den afsides Beliggenhed og de vanskelige Transportforholde ikke kan være nogensomhelst Udsigt til lønnende Drift.

1893

8) Gulddriften paa Bømmelsen.

Den eneste Grube, som har været i Drift, er Hodgkinsons Grube i Risvik.

Driften forklæres mere at have havt til Formaal at undersøge Gangen eller Gangene end at afbygge de undersøgte Gangpartier.

Der er inddrevet 130.4 Meter (løbende Meter) Ort

og 25.00 — — — Tverslag.

Ved Strossedrift er udbrudt 596.70 m³.

1894-1895

10) Guldværket paa Bømmelsen har omtrent hvilet et Aar. Men i 1895 er der atter dannet et nyt engelsk Kompani under Navn af „The Bremnes Gold Company lim.“, der har indkjøbt de til Bømmelsens Bergværksselskabs Bo hørende Gruber. 3 af Kompaniets Gruber er sat i Drift, nemlig: Risvik, Flatanes og Gopleskog (tidligere kaldet Carl Olsens Grube). Hidtil — indtil Aarets Udgang — er man dog ikke kommet synderlig længere end til forberedende Arbejder, hvortil et Belæg af 64 Mand er anvendt. Til Prøve blev der dog fra Risvik Grube knust 153 Ton guldholdig Kvarts, hvoraf udvandt 1 426 Gram Guld og fra Gopleskog 135 Ton Kvarts, hvoraf udbragtes 1 870 Gram Guld. Fra Flatanes blev intet knust, men der meddeles, at derfra mange smukke Guldstuffer blev fundne i det udsprængte Ty.

1896

9) Guldværket paa Bømmelsen.

I min Beretning af 1895 bemærkedes, at der i nævnte Aar blev dannet nyt engelsk Kompani (det eneste, som nu driver paa Bømmelsen) under Navn af The Bremnes Gold Company lim. Dette Kompani har indkjøbt de efterladte Eiendele af Bømmelsens Bergværksselskabs Bo; deriblandt 2de Gruber: Flatanes og Gopleskog (tidligere kaldet Carl Olsens Gang). Foruden disse Gruber har nævnte engelske Kompani ogsaa drevet Risvik Grube (tidligere kaldet Hodgkinsons Grube). Driftsperioden har dog kun været 8 Maaneder af Aaret. I denne Tid er opgivet at være udbrudt:

I Gesenker 325 m³, i Orter 1 260 m³ og i Strosser 600 m³.

Som man af disse Opgaver kan se, har Driften væsentlig været Forsøgsdrift. Der opgives at være knust fra Driftsperioden 1 464 Ton guldholdig Kvarts, der gav i Guldudbytte 14 260 Gram, altsaa gennemsnitlig nær 10 Gram pr. Ton guldholdig Kvarts.

Arbejdsstyrken opgives til gennemsnitlig 75 voksne Mænd og 10 Gutter.

1892

Gulddriften paa Bømmeløen.

Det er kun The Oscar Gold Company lim., som har udført nogen Bergværksdrift her. Nævnte Company har ogsaa indskrænket sin Drift til at arbejde paa en enkelt Gang, nemlig kun paa den saakaldte Hodgkinsons Gang i Risvik.

Bergarten, hvorigjennem den stryger, beskrives af de engelske Ingeniører at bestaa af en grovkornet Kvartsmasse og Porfyr i Sydvest og i Nordøst af en Epidot-Granit.

Ved Bergmesterens Befaring i Mai 1892 beskrives Sidestenen at bestaa fordeltmeste af en i Almindelighed temmelig grovkornet Bergart, der er sammensat af Kvarts og Feltspat og som indeholder — dog kun i ringe Mængde — indsprængt Svovl- og Kobberkis. Mere underordnet optræder en Slags tyndbladig Skifer. Længere mod Nord eller Nordøst en — som det synes — eruptiv Bergart, der er vanskelig at give noget bestemt Navn (Englændernes Epidot-Granit).

Gangen har været vanskelig at forfølge, da den har været underkastet store Forrykninger; saaledes — som allerede nævnt i min Indberetning for 1890 — ved 80 Fods Dyb (efter Faldet), hvor man maatte drive et Tverslag mod Øst til en Længde af omtr. 10 Meter, inden den kunde gjenfindes. Saaledes som nævnt i min Indberetning for 1891, delte Gangen sig ved omtr. 300 Fods Dyb i 2de Grene, hvilke begge siden er forfulgte med Gesenk- og Ortdrift.

Hovedgesenket skal nu have naaet et Dyb af 420 Fod (efter Faldet) eller omtr. 300 Fod. perpendikulært. Ved 80 Fod ned (efter Faldet) ved 100, 150, 200, 300 og 400 Fod ned er drevet Feltorter paa Gangen til en samlet Længde af 1550 Fod. Gangens gennemsnitlige Bredde opgives til omtr. 4 Fod, hvoraf Kvarts dog kun $1\frac{1}{2}$ Fod. Somme Steder svulmer den ud til endnu større Mægtighed, men har da vist sig fattig paa Guld. Som sædvanligt — ogsaa paa andre Lokalteter — er Gangen rigest, naar den fører Blyglands og Kise, og kan da yde 15 à 16 Gram Guld pr. Ton Kvarts; men i Almindelighed 7 à 8 Gram og, naar den er blandet med Berg, kun 3 à 4 Gram. Siden Grubearbeidet begyndte paa Hodgkinsons Gang, opgives at være knust i det hele 5112 Ton Kvarts, der gav „1290 oz. bullion“, altsaa gennemsnitlig omtr. 8 Gram pr. Ton. Fra 1 Febr. til 31 Oktober 1892 opgives at være knust 2427 Ton Kvarts, der gav nær 15918 Gram Guld, altsaa gennemsnitlig 6.5 Gram pr. Ton. I Paavente af at faa Selskabet rekonstrueret eller reorganiseret har Grubearbeidet væsentlig gaaet ud paa at undersøge Gangen i Felt og paa Dybet, saant Afbygning har fundet Sted kun i mindre Grad.

Arbeidsbelægget opgives til 47 Mand Voksne og 12 Drenge.

Om Guldværkernes Drift paa Bømmeløen.

a) Af The Oscar Gold Company lim.:

Arbeidet foregik for allerstørstedelen i Hodgkinsons Grube, som efter forrige Beretning havde naaet et Dyb af 210 Fod efter Faldet, men i Driftsaaret 1891: 380 Fod. Udlæknings-Orterne, der efter forrige Beretning havde en Længde af tilsammen 494 Fod, skal nu efter Opgivende have naaet en samlet Længde af 1 012 Fod. Afstrossing eller Afbygning af den blottede Gang har kun fundet Sted i ubetydelig Grad, dels — oplyses der — fordi det er Hensigten at rekonstruere Kompaniet, dels fordi man ansaa det for det rigtigste at undersøge Gangen eller Gangene i betragtelig Udstrækning, forinden man i større Udstrækning iværksatte Afbygningen.

I et Dyb af omtrent 300 Fod fra Dagen delte Gangen sig i 2de Grene: den ene med et Fald af ca. 70° (mod Horizontalen) og den anden med et Fald af kun omtrent 25° . Begge Ganggrene er forfulgte (med Gesænk- og Ortdrift), samt forenede med et Tverslag i et Dyb af ca. 340 Fod. Direktøren Mr. John Daw jun. oplyser, at Gangens Guldindhold fra Dagen og ned til et Dyb af ca. 80 Fod efter Faldet gennemsnitlig kan ansættes til 12 à 15 Gram pr. Ton Kvarts; men fra 80 til 300 Fods Dyb faldt Guldindholdet til omtrent det halve; men i det nu naaede Dyb har man Haab om atter at naa til det førstnævnte Tal, hvad Guldindholdet angaar, ligesom han tror, at det er Udsigt til, at Gangen vil blive endnu rigere mod Dybet.

I Tidsrummet December 1890—Januar 1892 (ca. 12 Maaneder) er udbrudt:

1) I Hodgkinsons Grube

med Gesænkdrift	509.20 m ³	} Pris gj.sn. Kr. 10 pr. m ³
- Ortdrift	461.30 -	
- Tverslagsdrift	229.80 -	
- Strossedrift	599.10 m ³	Pris gj.sn. Kr. 3 pr. m ³

Af den udbrudte Kvarts er kun endel knust og amalgameret, nemlig 557 Tons, der har givet 3 570 Gram Guld eller nær 6.4 Gram pr. Ton.

2) I Williams Grube

med Gesænkdrift	65.7 m ³
- Ortdrift	6.9 -

3) I Crofts Grube

med Ortdrift	81.0 m ³
------------------------	---------------------

Fra de 2de sidstnævnte Gruber er intet Ty knust.

Arbejdsstyrken har gennemsnitlig været 43 voksne Mænd
og 8 Gutter.

b) Af Haugesund Gold Mining Syndicate lim. (et blandet norsk og engelsk Kompani).

Driften har været ført udelukkende paa Haugesunds-Gangen og blev indstillet den 8de August f. A. af Mangel paa Kapital, varede fra $\frac{1}{8}$ 1890 til $\frac{3}{8}$ 1891, samt maa betragtes som en blot Forsøgsdrift.

Gangen viste sig meget holdbar baade i Strøg og Fald, dog med vexlende Bredde fra 0.3 til 1.0 Meter.

I den hele Driftsperiode (noget over 1 Aar) er knust og amalgameret 733 Ton Kvarts, hvoraf udbragtes 6 865 Gram Guld, altsaa gj.sn. 9.37 Gram pr. Ton. Guldgehalten i den knuste Kvarts har varieret fra 17.09 til 6.43 Gram pr. Ton.

Udbrudt er pr. Akkord i Driftsperioden:

med Gesænkdrift	59.6 m ³	Pris gj.sn. 10.46 pr. m ³
- Ortdrift	119.7 -	12.11 -
- Tagstrosser	60.0 -	6.37 -

Udgiftssummen i den hele Driftsperiode opgives til Kr. 19 167.62
og Indtægten - - - - - ca. £ 750

Arbeidsmandskabet opgives til gennemsnitlig 15 Mand.

I Dagen er bygget Skraabane med dobbelt Jernbanespor fra Hodgkinsons Skakt (Grubens Dagaabning) til Stampeværket for paa billigste Maade at transportere de guldhoidige Tyer til Stampeværket. Da dette ligger betydeligt høiere end nævnte Skakt, trækkes den belastede Vogn med Staaltraadtoug opover ved Hjælp af Stampeværkets Dampmaskine, medens den tomme Vogn formedelst sin egen Tyngde af sig selv gaar nedover.

Ved Stampeværket opgives at være tilgodegjort:

Fra Hodgkinsons Gang . . .	1 898 Tons Kvarts, der gav 15 934 Gram Guld
- Hewletts Gang . . .	329 - - - 992 - -
altsaa gjennemsnitlig fra Hodgkinsons Gang . . .	8.4 Gram Guld pr. Ton
og - - - Hewletts Gang . . .	3.0 - - -

Værkets Udgifter opgives, som følger:

Faste Lønninger, Assurance, Skoleudgifter, Skatter etc.	£ 998.75 = Kr. 18 177.29
Brændemateriale	- 750.00 = - 13 647.50

£ 1 748.75 = Kr. 31 824.79

Almindelige Udgifter, saasom: Fragter, Reiseudgifter, Porto, Telegrammer, Sygehus, Tømmer etc. £ 540.24

Reparationer og nye Anskaffelser - 160.60

Lønninger ved Stampeværket - 220.96

Arbeidsløn ved Daw's Grube og No. 3 - 10.85

£ 932.65 = Kr. 16 946.25

Arbeidsudgifter til General-Minering £ 817.89 = Kr. 14 861.06

Anlæg af en dobbeltsporet Skraabane

(Jernbane) 700 Meter lang . . £ 384.35

Fordringsmaskine med Heis ved Hodg-

kinsons Grube - 119.28

Tømmer til Skraabanen - 60.00

= 563.63 = Kr. 10 241.16

Erhvervelse af Gruberet paa Pladsen Risvik, Ind-

kjøb forresten af faste Eiendomme samt For-

brug af Kviksølv £ 740.36 = Kr. 13 452.60

Grubearbeide i Agnes's Synk - 95.35 = - 1 732.51

- paa Hewletts Gang - 367.22 = - 6 672.39

- Williams Gang - 53.72 = - 976.09

- Hodgkinsons Gang - 380.03 = - 6 905.15

Sum £ 5 699.60 = Kr. 103 611.74

Indtægt opgives, som følger:

Fra Hodgkinsons Gang vundet 514 Unzer rent Guld £ 1 758.00

- Hewletts - - - 32 - - - 11.20

Sum £ 1 769.20 = Kr. 32 146.36

Altsaa et meget betydeligt Tab. Imidlertid betragtes den hele Drift paa de fornylig i Risvik aabnede Gange som en blot Forsøgsdrift, og denne, antager man, giver Haab for Fremtiden. Derfor foreslaaes udvidet Aktietegning og stærkere Drift.

b) The Haugesund Gold Mining Syndicate's Drift. Indberetningen er aflagt af Grubestyrer J. Olsen, der oplyser, at Arbeidet paa Hangesund-Gangen er gjenoptaget fra 1ste August f. A., idet der var subskriberet en Driftskapital til videre Forsøgsarbeider paa denne Gang af £ 350 eller omtr. 6 300 Kr.

I Begyndelsen var Arbeidsstyrken kun 10 Mand, der fra 23de Oktober, da Vadskeværket sattes i Gang, blev forøget til 14 Mand.

Der udbrødes ialt 205.60 m³ med en Brydningsudgift af Kr. 1 703.68 eller gjennemsnitlig 8.2 Kr. pr. m³.

Der opberededes 193 Tons guldhoidig Kvarts, der gav 3 394 Gram Guld eller gjennemsnitlig 17.59 Gram pr. Ton.

Guldet syntes at forekomme meget uregelmæssigt i Gangen. „Snart (siger J. Olsen) har man et Parti af mere eller mindre synligt Guld og da rigt, snart har man længere og kortere Partier, hvor intet synligt Guld findes, og naar disse bliver forlange, kan ikke Driften bære sig.“

Guldet syntes især at være koncentreret i smaa Sidegange og Druserum; i et saadant fandtes den 6te Septbr. efter et eneste Minerskud Guld for ca. 500 Kroner.

1889-1890

Om de paa Bømmeløen værende Guldværkers Drift.

a) The Oscar gold Company lim.'s Drift.

Indberetningen for dette Selskabs Drift omfatter Tidsrummet fra 1ste December 1889 til 15de November 1890 og er aflagt af D'Hrr. Direktør John Daw jun. og Grubeingeniør A. N. Bluett.

Heller ikke i nævnte Tidsrum har nogen Drift fundet Sted i Daw's og Oscar's Gruber, men været forstørstedelen indskrænket til Hodgkinsons Gang i Risvik, samt noget Forsøgsarbejde paa Hewletts, Williams og Agnes-Gangen.

1) Paa Hodgkinsons Gang, hvor man, da forrige Indberetning var skrevet, havde naaet et Dyb af 111 Fod fra Dagen — regnet efter Gangens Fald og hvor man i 80 Fods Dyb havde drevet Udlæknings-Orter til en Længde af 104 Fod, har man nu naaet et Dyb af 210 Fod, medens man har drevet Udlæknings-Orter til en samlet Længde af 494 Fod.

Strax efterat forrige Indberetning var skrevet, forsvandt Gangen fuldstændig i Hovedgesænk — afskaaret, som det forklares, af en indfaldende Grønstens- eller Diorit-Masse. Da Gangen falder mod Øst, dreves et Tverslag i denne Retning for at gjenfinde den. Efterat dette var fremdrevet 5 Meter, overskares en med Grønsten blandet Kvartzzone, som forfulgtes i nordlig Retning og er — saaledes som det har vist sig i et dybere liggende Niveau — en Gren af Hovedgangen; men denne gjenfandtes (som man tror) først, efterat Tverslaget var frendrevet endnu 10 Meter. Den ved Tverslaget fundne Gang viste sig i ethvert Fald af samme Beskaffenhed som den af Grønstenmassen afskaarne Gang, men har dog ikke været saa ædel som denne. Paa den fundne eller gjenfundne Gang afsynkedes i Begyndelsen ved Hjælp af Haandhasp indtil et Dyb efter Faldet af 150 Fod fra Dagen, hvorefter Hovedskakt-Driften førtes gennem Grønstensmassen indtil Forening med Haspdybet. I nævnte Dyb (150 Fod fra Dagen) dreves dernæst Forsøgs-Orter efter Gangens Strøg 110 Fod mod Nord og 99 mod Syd.

I det hele opgives at være udbrudt:

I Skaktdriften . .	342.20 m ³ , hvoraf er vundet	103 Tons Kvarts
med Ortdrift . .	415.08 -, — - —	175 - -
- Strossedrift	704.26 -, — - —	1210 - -
I Haspdybet . . .	352.80 -, — - —	410 - -
ved Tverslagsdrift	26.70 -, — - —	0 - -

Tilsammen 1841.04 m³ = omtr. 4787 T., hvoraf vundet 1898 Tons Kvarts eller nær 40 %.

Mod Slutning af den her omhandlede Driftsperiode er taget Analyser af den guldholdige Kvarts fra forskellige Arbeidspunkter med følgende Resultat:

Fra Hovedgesænk (5 Fod bred Gang, hvoraf 15"	
kompakt Kvarts)	9.15 Gram pr. Ton.
150 Fod ned i Ort til Nord 110 Fod fra Skakten	
(5 Fod bred Gang, hvoraf Kvarts 2 Fod)	9.84 — - —
200 Fod ned til Nord for Skakten (5 Fod bred	
Gang, hvoraf Kvarts 3 Fod)	8.29 — - —

2) Paa Hewletts Gang er synket 56 Fod efter Faldet. Paa et Dyb af 43 Fod fra Dagen er drevet en kort Stoll paa Gangen, ligesom der er ført nogen Strossedrift. Endelig er paabegyndt et Tverslag mod Nord fra Hodgkinsons Hoveddrift for at naa ind paa Hewletts Gang. Dette er indrevet 58 Meter, hvor Hewletts Gang skulde træffes (uden at dette er skeet), saaledes som Forholdene ere i Dagen; men sandsynligvis er ogsaa denne Gang forrykket af den samme Grønstensmasse, som har forrykket Hodgkinsons Gang 15 Meter.

Paa Hewletts Gang opgives at være udbrudt:

med Tverslagsdrift	171.90 m ³
- Strossedrift	198.75 -
- Gesænkdrift	147.60 -

Tilsammen 518.20 m³

Denne Gang er 7 Fod bred, sammensat af Knoller og Striber af Kvarts, hyppig blandet med Fragmenter af Diorit og andet Berg. Kvartsen er af og til impregneret med Blyglands, Kobber- og Svovlkis. I smaa Kvantiteter er disse Ertser indsprenget i den hele Gangmasse.

3) Paa Williams Gang er Stollen fra Dagen fortsat og har nu naaet en Længde af 151 Fod. Gangen er 4 Fod bred med glatte, lodretstaaende Sidevægge. Den er delt i 2de Dele: den ene Del Kvarts, den anden Del Grønsten. Analyserne har vist forskjelligt Guldindhold: fra 3 til 31 Gram pr. Ton. Da denne Gang har en meget betydelig Udstrækning i Felt, foreslaaes den drevet i større Udstrækning.

Udbrudt er 91.80 m³.

4) Paa Agnes's Gang er drevet Gesænk. Dette er anlagt paa en Høide en 2 a 300 Meter til Nord fra de ovenfor beskrevne Gruber. Der er synket ca. 60 Fod; i Begyndelsen 20 Fod lodret, hvor man traf Gang, der i alle Henseender har Lighed med Hodgkinsons Do. Planen er at synke til et Dyb af ca. 100 Meter og fra dette Punkt at drive Tverslag til Øst og Vest for at indtage alle i Nærheden værende Gange; deriblandt de ovenfor beskrevne efter en Tverslagsdrift af ca. 300 Meter. Arbeidet paa Agnes's Gang er imidlertid indstillet i Juli Maaned (1890), forat ikke Driftsudgifterne for Aaret skulde blive for høie. Der foreslaaes, at Gesænkdriften gjenoptages og den oprindelige Plan gennemføres.

A) Paa Bømmeløen har 3 Selskaber forsøgt sig, nemlig:

1) Oscar Gold Company lim. Atter et nyt Selskab, idet den tekniske Bestyrer, Hr. John Daw jun., oplyser, at Kompaniet siden sidste Beretning er rekonstrueret og har nu en Aktiekapital af £ 25 000, fordelt paa 100 000 Aktier à 5 sh., hvoraf $\frac{1}{5}$ er indkaldt. Selskabets Formaal er at undersøge dets Gange paa Bømmeløen, samt har som før sit Hovedkontor i London.

Selskabet har i Driftsaaret ført Grubedrift paa 3 Gange, nemlig:

a) Paa Daw's Grubes Gang, hvorpaa nu er afsynket til et Dyb af 125 Meter under Dagen, er udbrudt:

ved Gesænkdrift	625.23 m ³
- Ortdrift	759.40 -
- Strossedrift	1 226.96 -

Tilsammen 2 611.59 m³

Fra denne Grube er 1 299 Tons guldholdigt Gods knust og amalgameret med et Udbytte af 11 610 Gram Guld, eller gennemsnitlig 8.8 Gram Guld pr. Ton.

b) Paa Oscar Grubes Gang, hvorpaa nu er afsynket efter Faldet til et Dyb af 135 Meter under Dagen, er udbrudt:

ved Gesænkdrift	368.15 m ³
- Ortdrift	274.05 -
- Strossedrift	388.18 -

Tilsammen 1 030.38 m³

Fra denne Grube er 639 Tons guldholdigt Gods knust og amalgameret med et Udbytte af 4 100 Gram Guld, eller gennemsnitlig 6.4 Gram pr. Ton.

c) Paa Yorks Gang har kun været arbeidet noget i en Dagstrosse, hvor der er udbrudt ca. 100 m³; deraf er tilgodegjort 214 Tons guldholdigt Gods med et Udbytte af 765 Gram Guld eller gennemsnitlig 3.5 Gram pr. Ton.

Arbejdsmandskabet opgives til 60 Mand.

Det samlede Guldudbytte andrager altsaa efter Hr. Daw's Opgaver — enkelte Pragtstuffer fraregnet — til 16 475 Gram, der efter en Pris af Kr. 2.25 pr. Gram repræsenterer en Pengeværdi af Kr. 37 068.75.

Driftsudgifterne ere ikke anførte i Hr. Daw's Opgaver for 1888, men lægger man de i 1887 opførte Udgifter til Grund for en Beregning for Driftsaaret 1888, ere disse neppe mindre end nogle og firti tusinde Kroner.

Driften har saaledes heller ikke i det her betræffende Aar kunnet bære sig, end sige givet Overskud, uagtet den virkelig under Hr. Daw's Ledning maa siges at være ført meget rationelt.

Saalænge det guldholdige Gods er saa fattigt eller, med andre Ord, saalænge Gangenes Guldindhold er saa sparsomt fordelt, som det har vist sig at være Tilfældet i Aarene 1887 og 1888, vil Driften ikke kunne give Overskud, aldenstund man her er henvist udelukkende til at benytte den forholdsvis kostbare Dampkraft saavel til Grubernes som til Knuseværkets Maskineri.

2) Bømmeløens forenede Grubekompanier er i Løbet af Aaret ogsaa rekonstrueret og gaaet over til et nyt Selskab under Navn af Bømmeløens Bergværksselskab. Det nye Selskab har dog ligesaa vel som det gamle manglet Pengemidler til effektiv Drift. Man har været indskrænket til en ubetydelig Forsøgsdrift i Flatanes Grube og i Selskabets Vadskeværk til Indbygning af nogle Stødherder og kontinuerlige Soldsætningsmaskiner. I Vadskeværket har man dog ogsaa haft nogen Prøvedrift; hvorvidt man herved har udvundet noget Guld, vides ikke.

3) Et væsentlig engelsk Selskab har i Aarets Løb dannet sig til Drift paa den meget renommerede „Haugesunds“ Gang med tilhørende Gange. Da Bergembedsmændene besøgte Bømmeløen i Novbr. Md. f. A., var et Vadskeværk under Opførelse samt Brydningsarbejde paabegyndt i Dagstrosser paa Haugesundsgangen, der saa ret lovende ud, idet de Guldet hyppigst led-sagende Ertser: Blygløds og Kobberkis, viste sig i Gangbrudstykkerne i ikke ringe Mængde, ligesom efter Forlydende synligt Guld kunde findes af og til under Brydningsarbejdet. Gangen kunde have en Bredde af $\frac{1}{2}$ Meter og derover. Inden Aarets Udgang var man imidlertid ikke kommet længere paa vei end til rent forberedende Arbejder.

B) I Ølve i Kvinnherred, Hardanger, var mod Slutningen af 1887 paabegyndt en Forsøgsdrift paa Guld, idet der ved Elven fra Hvidebergsvandet var opført et mindre Stampværk (paa 10 Stamper), der var taget i Brug mod Slutningen af nævnte Aar. I 1888 er denne Forsøgsdrift fortsat. 800 Tons guldholdigt Gods fra nærliggende Guldforekomster opgives at være knust og amalgameret. Skjønt Driftsomkostningerne vare meget smaa, idet navnlig Knusningen kun androg til omtrent 30 Øre pr. Ton, have vedkommende Eiere dog nedlagt Driften, som ikke svarede Regning, da der efter Opgivende kun udvandt 1 $\frac{1}{4}$ Gram Guld pr. Ton.

B. Bømmeløens forenede Grubekompanier.

Dette Kompani besidder foruden en Mængde Skjærp og Anvisninger 2de Gruber, nemlig Carl Olsens Grube og Flatanes.

Nogen Grubedrift af Betydning har imidlertid ikke fundet Sted i 1887, idet Selskabet har været beskæftiget med Byggearbejder, nemlig med Opførelse af et Laboratorium og Kontor, samt et Knuse- og Amalgamations-Værk for at tilgodegjøre de før udbrudte guldholdige Godser.

Ved Befaringen i September Maaned 1887 bemærkedes følgende:

Carl Olsens Grube bygger paa en Kvartsgang, der stryger i nord-sydlig Retning med østligt Fald (Forholdene har, altsaa Analogi med Daw's-Grubes). Hovedgesænket var efter Faldet omtrent 50 Meter dybt under Dagen; her fandtes saagodtsom ingen Gang, kun nogle smale, uregelmæssige Gangstriber, og synes Gesænket at være drevet fra Gangen længere oppe i Gruben. Omtrent 25 Meter ned er drevet Feltorter paa Gangen baade mod Nord og Syd. I sidstnævnte Feltort var Gangen smal og næsten usynlig ved Skram (inderst inde). Fra Feltorten var drevet et ca. 15 Meter langt Tverslag mod Øst, og var dermed overskaaret en Sidegren til Carl Olsens Gang; denne fandtes at være en 6 à 8 Tommer bred, men er hidindtil ikke undersøgt paa Guld. I nordlig Retning er drevet en ca. 55 Meter lang Feltort og er her blottet en meget betydelig Gangformation. Nærmest ved Hovedgesænket er Gangen smalest (en 3" à 4" bred), men skal gennemsnitlig indeholde 35 Gram Guld pr. Ton; men eftersom man fjerner sig mere fra Hovedgesænket, bliver Gangen stadig bredere, indtil den inderst inde i Orten, hvor den med Skraagesænker og Strosser er forfulgt baade mod Øst, Nord og Vest, kan svulme ud indtil en Bredde af indtil 1.00 Meter; men skal da kun holde gennemsnitlig 6 Gram Guld pr. Ton. At her er aabnet et betydeligt Gangparti til Afbygning, synes vist, saa at Carl Olsens Grube kan have en god Fremtid for sig, dersom de beskrevne Gangpartier ved fremtidig Drift viser sig at indeholde tilstrækkelig meget Guld.

Flatanes Grube. Denne Grube havde ved Befaringen et Dyb af 35 Meter efter Faldet, der er steilt mod Øst. Hovedgesænket er drevet ned gennem et Skiferparti, som er gjenneomsat af et helt Netværk af Gangdrummer og Sletter i alle Retninger indeholdende Kvarts, Kalkspath og ofte Svovlkis. (Forekomsten ligner altsaa Oscar Grubes). Ved Ortdrift har man bragt i Erfaring, at Skiferpartiet er bredest oppe ved Dagen, men bliver stadig smalere mod Dybet, indtil det noget op fra Hovedgesænket kun er et Par Meter bredt, idet Gabbro trykker ind fra begge Sider. Ca. 18 Meter ned er drevet en Feltort i nordlig Retning paa en Strækning af omtrent 37 Meter, først gennem Skifer, derpaa gennem Gabbro, men tilsidst atter gennem Skifer. Inderst i denne Ort er paatruffet en omtrent 1.00 Meter bred Gang med nord-sydligt Strøg og østligt Fald. Gangen førte betydelig meget Kvarts og saa lovende ud; en Prøve skal dog kun have vist 1 Gram Guld pr. Ton. Skulde Forekomsten omkring Hovedgesænket afbygges, burde formentlig det Skiferparti, hvori samme er neddrevet, medtages i dets hele Bredde. I nævnte Skiferparti en 8 à 10 Meter under Dagen er fundet flere pragtfulde Guldstuffer.

Knuse- og Amalgamations-Værk er, som ovenfor allerede nævnt, opført i Løbet af Aaret og kunde tages i Brug henimod Aarets Slutning, men er ved Aarsskiftet neppe kommet udover Experimenternes Stadium. Det drives med Damp, Vadskvandet og Spisningsvandet for Dampkjedelen tages dels fra en nærliggende Bæk og dels fra en eller to Damme længere indover Øen. Grovknusningen sker her ved Valser af Rujern og Finknusningen ved Møllestene af Kvartsit. Efterat Finknusningen er tilveiebragt, presses det fintmalede Gods gennem Amalgamatorerne. Ogsaa her har man til Hensigt at vinde den i Godserne fra Flatanes værende guldholdige Svovlkis ved særskilt dertil indrettede Koncentrations-Maskiner. Man har endnu ikke Erfaring for, hvorledes dette Vadskeværk vil virke.

1886

Guldværkerne paa Bømmelsen.

VI. The Oscar Gold Mining Company lim. (Meddelt af Direktør John Daw jun.)

Dette Kompani har ført Grubedrift kun i Januar og Februar Maaneder 1886, i hvilken Tid der i Daw's Grube er udbrudt:

Ved Synkdrift	120.50 m ³
- Ortdrift	48.60 —
- Strossedrift	144.73 —

Der blev i nævnte Tid knust og amalgameret 135 Tons guldholdigt Ty og deraf udbragt efter Opgivende 1400 Gram Guld, altsaa gj.sn. 10.3 Gram pr. Ton.

Paa Grund af manglende Driftskapital maatte dernæst the Oscar Gold Mining Co. lim. nedlægge Driften, hvorefter Værket i Juli Maaned gik over til et nyt Kompani, der fik Navn af The new Oscar Gold Company lim. med en „Extra-Kapital“ af £ 40 000 til videre Drift. Dette nye Kompani begyndte straks at lense Gruberne (Oscar og Daw's), der tildels vare tilgaaede med Vand, samt i Daw's Grube indbygge nyt Grubemaskineri, og havde ved Aarets Udgang 40 Arbeidere i sin Tjeneste.

I Oscar Grube paabegyndtes Bergbrydningsarbeidet i Slutningen af Aaret og udbrødes ved Synkdrift 74.00 m³
- Strossedrift 26.18 —

I 1887 knustes og amalgameredes en Del guldholdigt Gods efter Opgivende, som følger: i Marts 203 Tons, hvoraf skal være udbragt 2 610 Gram Guld,
- April 121 — — — — 990 — —
- Mai 225 — — — — 2 790 — —

Tilsammen altsaa ca. 550 Tons
6 390 Gram Guld
altsaa gj.sn. 11.6 pr. Ton.

Som ovenfor nævnt, har man i Daw's Grube været beskæftiget med at indbygge ny Skakt med Maskineri; men da den var færdig til at tages i Brug, nedbrændte det hele den 8de Januar d. A.

VII. Bømmelsens forenede Grubekompanier.

(Meddelt af Grubeingeniør S. Dahl.)

Foruden mindre Skjærpæarbeider i Bendigo II, Indgjærdede Grube, Udsletteset, Parnemauns Gang etc. udførtes:

1) I Carl Olsens Grube.

Ved Ortdrift	66.16 m ³
- Synkdrift	40.25 —
- Strossedrift	124.50 —

2) I Flatanes.

Ved Ortdrift	72.26 m ³
- Synkdrift	45.45 —
- Strossedrift	25.98 —

3) Ved Hille.

Ved Synkdrift	38.54 m ³
med Dagstrosser	119.05 —

4) Ved Sakseid.

Aaben Dagstrosse	83.00 m ³
----------------------------	----------------------

Foruden med Grubedriften har man været beskæftiget med forskellige Byggearbeider, saasom Indbygning af Skakt og Maskineri i og ved Carl Olsens Grube, Kontor- og Laboratorium-Bygning, Veie, Brygge etc. Arbeidsmandskabet opgives til gennemsnitlig 40 Mand inkl. Mandskabet ved Byggearbeidet. I indeværende Aar bygges Knuse- og Amalgamations-Værk til Udvinning af Guld.

Fra Carl Olsens Grube opgives at være vundet ca. 80 Tons guldholdig Kvarts. Den opfarede Kvartsgang i denne Grube har været af yderst forskjellig Mægtighed, fra omtr. 0.08 til henimod 1.00 Meter.

Fra de smelere Partier af Gangen er Guldgehalten opgivet at være, som følger:

Kvarts	35	Gram Guld pr. Ton,
Grubesmaat	4.5	— — — —
Skifer (Sidesten)	2.5	— — — —

og fra de bredere Partier af Gangen:

Kvarts	6.00	Gram Guld pr. Ton,
Grubesmaat	4.00	— — — —
Skifer	3.50	— — — —

Ved Hille synes Kvartsgangen at være endnu fattigere end fra Carl Olsens Gang.

I Flatanes har Forekomsten været meget lunefuld, dog har man her fundet pragtfulde Guldstuffer.

Gangene her have været meget fordrummede; dog skal man, netop som Forsøgsarbeidet var besluttet midlertidig indstillet, have stødt paa en bred og tilsyneladende regelmæssig Kvartsgang.

1884

2) Bømmelsøens forenede Grubekompanier.

Siden min sidste Befaring af Bømmelsøen i Vaar, hvorom Beretning allerede foreligger, har Undersøgelsesarbeidet i flere af dette Selskabs Ertsforekomster foregaaet med Kraft. Drift har saaledes foregaaet paa Saxeide, Udslettenæsset, Risviksaaten, i Nordstilletkleven, Parmau's og Glückauf's Gange samt i Carl Olsens Gang, men var under min Nærværelse paa Stedet i forrige Maaned indskrænket til sidstnævnte Forekomst. Hovedsænket var da noget over 32 Meter dybt, men Driften af samme standset paa Grund af de ufuldkomne Vand- og Bergfordringsmidler, hvorover man raadede. Ca. 25 Meter under Dagon var der lønket efter Gangens Strøg imod NNO. 23 Meter og mod SSV. ca. 8 Meter. I Orten mod NNO var der ca. 11 Meter inde synket efter Gangens Fald ca. 8 Meter. Gangens Mægtighed variabel fra 5—25 Centimeter med Fald mod OSO. Resultatet af Prøvedriften har været over Forventning, idet de udtagne Prøver have vist en Guldgehalt af 30 til 80 Gram pr. Ton. Den sidste Prøve blev udtagen under Nærværelse af den fung. Professor i Metallurgi, Hr. J. Vogt, og undersøgt ved Hyttimester Stalsberg paa Kongsberg. Efter Bestyreren Carl Olsens Udsagn henligger der paa Grubebakken ca. 40 Tons Gangmasse, der antages at indeholde 3 a 3½ kg. Guld.

Arbejdernes Antal har været fra 20 til 35 Mand. Udgifterne andrage til ca. Kr. 10 000.

Efter den ved Driften i Carl Olsens Gang vundne Erfaring synes Tiden nu at være inde, da man bør begynde en rationel Bergbygning, anskaffe de højest fornødne Maskiner for Fordring og Pumpning, sænke raske og underkaste det udvundne Gods ordentlig Ophørledning efter Omstændighederne enten ved Oscars Grube eller ved egne Apparater. Dette er ogsaa under Overveielse; det er kun Spørgsmaal, om man skal benytte samme Udvindingsmethode som ved Oscars Grube eller ved Falun (Munktells Methode).

3) Angaaende den Drift, som ellers har fundet Sted paa Bømmelsøens Gange, henvises til min Beretning af Sde Mai d. A. Under Befaringen i forrige Maaned var den paa det nærmeste standset, men det antoges, at den vilde blive gjenoptaget paa flere Steder, saasnart den fornødne Kapital var tilveiebragt, saaledes i Haugesundsgangen, om hvis Salg der pleies Underhandlinger, i flere af de af Hr. M. P. Friele erhvervede Felter, Jørgensens Gruber, etc.

Uagtet adskilligt Arbeide er udrettet paa Bømmelsøen siden min sidste Befaring, vil man af Ovenstaaende se, at Driften ikke er kommen langt over Skjærpningsarbeidets Standpunkt, selv ved Oscar-Kompagniets Gruber. Arbeidet har været for spredt, og paalidelige og veiledende Gjennemsnitsgehalter af den udbrudte Gangmasse savnes i de fleste Tilfælde, medens ved sidstnævnte Gruber Mangelen paa Driftskapital i den senere Tid har hindret Fortgangen. Jeg kan saaledes ikke tilføie mine tidligere Udtalelser om disse Guldforekomster nogen anden Erklæring, end at det synes at være konstateret, at Driften paa enkelte Forekomster paa Øen utvivlsomt vil lønne sig, naar den ledes med Omtanke og Økonomi.

1885

G. Guldforekomsterne.

Da ingen Befaring af disse har fundet Sted, siden jeg afgav min sidste Beretning, og ingen Meddelelse er modtaget fra vedkommende Eiere om det ved dem udførte Arbeide, undtagen fra Bømmelsøens forenede Grubekompanier, haves intet af Interesse at meddele om dem dennegang; saasnart ny Befaring har foregaaet, vil Indberetning om deres Tilstand og Udsigter blive afgivet. De Felter i Kvindherred og tilstødende Dele af Fuse og Strandebarm, hvor i den senere Tid ivrig Skjærpning har fundet Sted efter Guld, ville da ogsaa blive behandlade.

F. Guldforekomster.

1) Bømmeløens Gange.

Disse have siden min sidst afgivne Beretning været Gjenstand for almindelig Opmærksomhed og været befarede baade af Videnskabsmænd og praktiske Bergmænd. En Mængde Udtalelser foreligge allerede, nogle meget lovende, andre mere nøgterne og atter andre alt andet end opmuntrende. Anderledes kan det ikke være, saalænge man i sin Bedømmelse af disse Guldforekomster er indskrænket til de Indtryk, de kunne gøre paa En under en Befaring. Noget Positivt foreligger ikke, thi Ingen har underkastet Forekomsterne en saadan Undersøgelse, at man kan danne sig nogen Formening om deres gennemsnitlige Indhold af Guld; nogen sand Gjennemsnitsprøve er rimeligvis ikke taget ved nogen Gang uden ved Oskars Grube; man har været fornøjet, naar Guld kunde paavises, uden at erindre, at ogsaa dette kan købes for dyrt. Tiden er dog nu kommen, da man snart kan vente at høre Resultatet af Opberedningen ved Oscar Gold Mining Company's Gruber i Storehaugen, som have været Gjenstand for en foreløbig Undersøgelse. Alle Maskiner arbeide fra 16de f. M., og lidt efter lidt vil man kunne efter Værdien af Godset fra de forskellige Gange repræsenterende alle Slags Forekomstnaader, som tilhøre nævnte Selskab. (Gjælder nogensinde det engelske Ord "The best proof of the budding is to eat it", gjælder det guldførende Kvarts. Af dette Resultat vil de andre Skjærps Skjæbne afhænge, idet man da vil blive sat istand til at bedømme de Ganges Karakter, som yde de største Chancer, og lade dem falde, som ingen saadanne fremvise. At den sidste Skjæbne vil ramme en Flerhed af de til denne Tid i et Antal af 1 000 til 1 200 anmeldte Fund, er naturligt.

At indlade mig paa nogen i Detail gaaende Beskrivelse af de mange af mig i dette Aar befarede Ertsforekomster paa Bømmeløen, som ere anmeldte i det Haab, at de skulle vise sig at være guldførende, vil ovenpaa de af vore Videnskabsmænd i Aviser, Tidsskrifter og særskilte Afhandlinger meddelte Beretninger være unødvendigt. Jeg skal kun bemærke, at man kan skjelve mellem ordentlige Kvartsgange, som kunne forfølges for en længere Strækning, med forskjelligt Strøg, fra Nord til Syd, fra Vest mod Øst, o. s. v., og de i skiffrige Partier i Gabbro optrædende Nyrer og Drummer af Kvarts og Kalkspath, som ialmindelighed findes at strække sig fra SV mod NO. (men uden Kontinuitet for et længere Stykke). Hvilken af disse Guldforekomster er mest guldførende, er endnu umuligt at afgjøre; den berømte „Oskarsgrube“ drives paa sidstnævnte, medens Haugesund eller Modumsgravene, som se saa lovende ud, er en reel Kvartsgang. Heller ikke er det muligt at sige, af hvilken Betydning de ved enkelte Forekomster iagttagne Grønstengange ere. Bergarterne paa Øen ere vanskelige at tyde uden Hjælp af Mikroskopet, og Studium tiltrænges, inden man kan ytre sig med Bestemthed om deres Karakter. Den Skifer, som optræder paa Søle og Nordnæs søndenfor Nøklingsfjorden, vil Enhver ved første Blikkast betragte som ægte sedimentær, og kommer han derpaa til Uren og Tverbergvik, ville de Skiferpartier, som iagttages i den for Øen karakteristiske Gabbro, blive betragtede som Levninger af et Skiferfelt. Imidlertid er det nu ingen Tvivl om, at Skiferen tilhører Eruptiven.

Af Selskaber, som have begyndt Drift paa disse Ertsforekomster, kunne nævnes:

a) Oscar Gold Mining Company, hvis Grubefelter ligge rundt Storehaugen, langs den østlige Del af Adalsbækken, opigjennem Kjenreidalen og i Risviken, paa Gaardene Uren og Tverbergvik.

Af Ertsforekomsterne ere Oscar, Hansen, Yorke og Murchisons underkastede en foreløbig Undersøgelse. De have alle efter Beretningerne vist sig mere og mindre guldførende, og glimrende Resultater ventes. Af de nævnte Forekomster er alene Murchison en reel Kvartsgang strygende fra S. mod N. — Grubearbeidet, som under det meget Bygningsarbeide, en stabil Bergværksdrift fordrer, i den senere Tid har været indskrænket til Hansens Grube og et Par Udlenkninger i Oscar, vil nu, efterat Opberedningsapparatet og Fordringsmaskinen er færdig, blive gjenoptaget med Kraft. Det hele Anlæg i Dagen gjør Bestyreren Ære.

b) Vestlandske Grubeselskab, der er dannet med en Kapital af 100 000 Kr., underkaster nogle Ertsforekomster paa Stensvaag og Vornæs Prøvedrift. Normann's Grube bygger paa Svovlkis og Magnetjern med Kalkspath ca. 0.3 Meter mægtig i et skiffrigt Bælte strygende fra Øst mod Vest med Fald mod Nord. Stavanger Grube arbeider paa Svovlkisnyrer og Svovlkisimpregnationer med Kvartsstriber ogsaa i et skiffrigt Bælte med samme Strøg og Fald som Normann's Grube. Tordenskjolds Grube, som ligger paa en Holme udenfor Gaarden Vornæs, er sænket paa en Kvartsgang strygende fra NO. til SV. Den var ved Befaringen ca. 13 Meter dyb. Prøver af Fordringen skulde indeholde 0 og 3 dw. 6 gr. Guld og 2 og 2 dw. 11 gr. Sølv pr. Ton. I et Skjærp østenfor Stavanger Grube sagdes Guld at være paavist.

c) Jonasens Gruber. Af disse, som tidligere have været omtalte, nævnes her Haugesunds, hvor Undersøgelsesarbeidet fortsættes. Ikke lidet Guld er vundet fra denne Grube, som maa kaldes en af de mest lovende Forekomster i det hele Felt. Her burde Skjærpningsarbeidet ophøre og ordentlig Bergbygning begynde med en Feltort efter Strøget fra Kammarbækken, hvorved Vandet vilde faa Afløb og Fordringen lettes.

d) Bømmeløens forenede Grubekompagnier have erhvervet en Mængde Ertsforekomster strækkende sig over hele det Strøg, hvor de for Øen karakteristiske Gange eller Drummer ere fundne, deriblandt flere stødende til Storehaugens, Risvikens & Kammarens Felter, hvorom man nærer de største Forventninger, og af samme Karakter som disse; Undersøgelsesarbeidet har hidtil været for spredt, hvorfor det bliver nødvendigt, hvis man ikke vil ofre en uforholdsmæssig Kapital paa saadanne Forsøg, at vælge bestemte Felter, f. Ex. de nævnte, til Operationsbasis.

e) Bergens Grubeselskab driver nogle Skjærp paa Hisken; Forholdene ere de bekjendte.

f) J. Jørgensens Skjærp i Risviken have været underkastet ikke liden Undersøgelse. De her optrædende Kvartsgange se lovende ud og Guld i dem er bleven paavist.

g) A. Melings Skjærp ved Langkjød er ligeledes en lovende Forekomst, hvorpaa ikke lidet Arbeide er udført, og hvor man har fundet Guld.

Foruden disse her nævnte Skjærpningsarbeider kunde opføres en Mængde andre, men da de ikke frembyde noget Mærkeligt eller fra andre Forskjelligt, vil det ikke være af nogen Interesse at gennemgaa dem. Kun bemærkes, at man paa Steder, beliggende temmelig langt fra de renommerede Felter paa Uren og Tverbergvik, har fundet Guld i Kvartsgange, saaledes paa Hille, Gilje o. a. St.

Alle de Fund, som allerede ere gjorte, bevise Ønskeligheden af, at man under Skjærpuing kunde være forsynet med Apparater til i en Fart at kunne overbevise sig om Tilstedeværelsen af Guld i en Gang. Et saadant Apparat, som benyttes meget i Amerika og Australien, er den saakaldte Californian Five Stamp Mill for Hand Power.

1882

1. **Storehaugs Guldgrube paa Gaarden paa Bømmelsen.** Det har allerede tidligere været bekendt, at Guld skulde findes paa Gaarden i den af Stoffer indkommen derfra til Universitetet (sef. Hellands Afhandling om Søndhordlands Ertsforekomster); men først i 1882 lykkedes det at finde Guldet i fast Fjeld. Man havde i Storehaug begyndt at bearbejde en Kvartsgang, førend indsprængt Svovlskis og strygende fra Vest mod Øst med steilt Fald mod Nord, der optræder i de af Gabbroen levede Skiferpartier paa Brønnøssengen. Under Driften afstøstes Svovlskisen af smukke Blommer og Impregnerationer af Kobberkis; endelig i Juli Maaned, efterat Arbeidet var naaet omtrent 7 Meter ned, stødte man paa Guld, dels i Kvarts, dels i Kalkspath og dels i den omgivende Lerakifer som Korn, der kunde veie indtil 3 Gram. Arbeidsstyrken, der begyndte med 2 & 3 Mand, forsøgedes derpaa indtil 6 & 7 Mand. Denne Sommer var Synken inde ca. 18 Meter med en Udlenkning mod Vest af ca. 5 Meter og en mod Øst paa begyndt Udlenkning. Der saaes da Guld i Kalkspathaarer; da, som nævnt, Skiferen indeholdt Guld, anbefalede nysigtig Undersøgelse af samme paa Guldstøv; og efter senere Meddelelse fra Eieren har man senere ved Udvadkning paavist ikke ubetydelige Mængder af fint fordelt Støv. Driften, en her senere fortsat, og, som det meldes, med Held, idet Guld mængden skal være tiltaget i ikke ringe Grad. Ved indledt i de sidste af disse i 1882. Det indvundne Guld er meget rent, indeholdende efter Analyser i England 93 % Guld og Resten Sølv. Ved indledt i de sidste af disse i 1882. Det indvundne Guld er meget rent, indeholdende efter Analyser i England 93 % Guld og Resten Sølv. Ved indledt i de sidste af disse i 1882. Det indvundne Guld er meget rent, indeholdende efter Analyser i England 93 % Guld og Resten Sølv.

Tabel 2. Detaillerede Opgaver over

1	2	3	4
Bergdistrikt.	Amt.	Grubernes Navn, Art og Belliggenhed.	Optaget eller sat i Drift omkring Aaret:
Kongsberg Sølvværk.	Buskerud.	I. Sølv.	
		1. Kongsberg Sølvværks Gruber i Sandsvær	1623
		a) Armens og Kongens Gruber	
		Grovt og gedigent Sølv, Kilogram	
		Sliger og Slam, Kilogram	
		b) Gottes Hølle Grube	
		Grovt og gedigent Sølv, Kilogram	
		Sliger og Slam, Kilogram	
		c) Haus Sachsen Grube	
		Grovt og gedigent Sølv, Kilogram	
		Sliger og Slam, Kilogram	
		d) Blaarud Skjærp (af ældre Malmbeholdning)	
		Gedigent Sølv, Kilogram	
		Sliger, Kilogram	
		e) Christians Stoll	
Østre søndenfjeldske. Vestre søndenfjeldske. Nordenfjeldske.	Bratsberg. Søndre Troudhjem. Nordland.	f) Pukværkerne	
		2. Vinoren Grube i Flesberg	
		3. Dalen i Hviteid	
		4. Gruber paa Hiteren i Foson	
		5. Svenningdal i Vefsen	
		6. Jakob Knutsen og Victoria Gruber i Do.	
		7. St. Olafs Gruber, Svenningaasen i Do.	
		8. Smøraasen, Lerfjorden i Alstahaug	
Østre søndenfjeldske. Vestre søndenfjeldske. Nordenfjeldske.	Akershus. Bratsberg. Søndre Bergenhus.	II. Guld.	
		1. Gruber i Eidsvold	
		2. Bleka, Svartdal i Flatdal	
		3. Oskars Grube paa Bømmelsen	
		4. Forenede Grube-Co. paa Do.	
		5. Hovde Gruber i Sveen	
Østre søndenfjeldske. Vestre søndenfjeldske.	Buskerud. Akershus. Hedemarken. Bratsberg. Nedenæs.	III. Kobber.	
		1. Buttedal i Lier	
		2. Bergsgrube i Eker	
		3. Grorud i Aker	
		4. Brurhaugen i Stange	
		5. Omdals Værks Gruber i Mo og Moland	
		6. Bøilestad Værks Gruber i Froland	
		7. Nikkelgruberne i Evje	

Anm. De med *Kursiv* trykte Grubers Malm tilgodegjøres, helt eller delvis, her i Landet.

1) Foruden Skoidegutter og -Sliger.
2) Guldr. 2,0000—2,0001.

Grubedriften i 1883, 1884 og 1885.

5	6	7	8	9	10	11	12
Produktionsmængde.			Procent-indhold.	Mandskab.			N.
1883.	1884.	1885.		1883.	1884.	1885.	
Ton.	Ton.	Ton.					
Sølv.	Sølv.	Sølv.	Sølv.	Sølv.	Sølv.	Sølv.	Sølv.
921	884	860		275	283	288	
3 085.97	3 908.80	4 241.87		127	135	144	
731 350.00	757 601.00	619 786.00					
306.15	228.00	659.85		66	71	68	
45 567.00	21 565.00	138 009.00					
632.80	336.19	268.07		46	44	38	
139 430.00	100 648.00	91 940.00					
-	-	11.42					
-	-	5 250.00					
-	-	-		5	4	5	
-	-	67		31	29	33	
-	-	-		-	-	13	
332	31	-		-	-	2	
31	167	207		14	8	-	
122	168	130		50	10	29	
-	-	-	Kobber.	27	33	35	Kobber.
-	60	-		-	17	-	
-	-	-		-	9	-	
-	-	-		7	2	2	
-	-	-		15	10	6	
-	-	-		ca. 40	52	ca. 40	
-	-	-		ca. 28	26	ca. 28	
-	-	-		ca. 7	7	ca. 7	
186	-	-		17	-	-	
30	105	2 273		32	21	78	
-	-	-		-	2	-	
1 567	2 000	2 000		250	300	195	
32	19	66		1	145	1	
-	-	-		-	-	-	
-	-	-		-	-	-	

Tabel 2. Detaillerede Opgaver over

1	2	3	4
Bergdistrikt.	Amt.	Grubernes Navn, Art og Beliggenhed.	Optaget eller sat i Drift i Aaret:
Kongsberg Sølvværk.	Buskerud.	I. Sølv.	
		1. Kongsberg Sølvværks Gruber i Sandsvær	1623
		a) Armen og Kongens Gruber Grovt og gedigent Sølv Sliger	
		b) Gottes Hülfe Grube Grovt og gedigent Sølv Sliger	
		c) Haus Sachsen Grube Grovt og gedigent Sølv Sliger	Gjenopt. 1866
		d) Gabe Gottes Grube	Gjenopt. 1886
		e) Hellig Trofældigheds Grube	
		f) Blaarud Skjærp Grovt og gedigent Sølv Sliger	
		g) Christians Stoll	Gjenopt. 1867
		h) Underbergastollen	
		i) Pakværkerne	
		II. Guld.	
		2. Vinoren Gruber i Flesberg	Gjenopt. 1885
		3. Trollrud Skjærp i Do.	1888
		4. Dalen i Kvitesøid	1885
Østre søndenfjeldske. Vestre søndenfjeldske. Tromsø.	Bratsberg. Nordland.	5. Svenningdal i Vefsen	1879
		6. Jacob Knutsens Grube i Do.	1882
Trondhjemske. Tromsø.	Søndre Bergenhus. Nordland.	1. Oskars Grube paa Bømmelsen	1882
		2. Forenede Grube-Co. paa Do.	1882
		3. Ølve Grube i Kvinnherred	1887
		4. Jacob Knutsens Grube i Vefsen	3)
Østre søndenfjeldske.	Buskerud. Akershus.	III. Kobber.	
		1. Bergsgruben i Eker	1885
		2. Ringerikes Nikkelværks Gruber	4)
		3. Grorud i Aker	1880

Grubedriften i 1886, 1887 og 1888.

5	6	7	8	9	10	11	No.
Produktionsmængde.			Procent-indhold.	Mandskab.			
1886.	1887.	1888.		1886.	1887.	1888.	
Ton.	Ton.	Ton.	Sølv.				
718	692	837		328	355	369	1
Kilogram.	Kilogram.	Kilogram.				165	a.
4 245.805	4 238.435	3 435.045	78.4—86.3 ¹⁾				
545 735.000	532 855.000	643 248.000	0.23—0.36				
588.875	495.200	707.805	78.4—86.3 ¹⁾			76	b.
85 132.000	88 712.000	140 976.000	0.25—0.38				
330.345	292.985	155 975	78.4—86.3 ¹⁾			37	c.
70 744.000	65 442.000	48 714.000	0.24—0.55				
						16	d.
						22	e.
5.560			86 847				f.
2 625.000			0.24				
						10	g.
						10	h.
						33	i.
Ton.	Ton.	Ton.		15		4	2
		0.05				6	3
				2		2	4
135			0.21—0.53	14			5
170	227	280	ca. 0.33	57	55	78	6
			Gr. Guld pr. Ton.				
0.0 014	0.009 863	0.016 475	6.8—10.5	40	73 ²⁾	60	1
ca. 0.0 008			6—35	40			2
	0.0 006	0.001	ca. 3				3
		0.0 027	9.64				4
			Kobber.				
2 623	4 785	4 825		64	66	69	1
17				4)			2
					6		3

Anm. De med Kursiv trykte Grubers Malm tilgodegjøres, helt eller delvis, her i Landet.

1) Næmlig i Driftsaaret 1886—86: 86.847 %, 1886—87: 84.163 %, 1887—88: 82.726 %, og 1888—89: 78.414 %, for
 2) Heraf 5 Gutter.
 3) Opført under Sølvgruber.
 4) Opført under Nikkelgruber.

samtlige Gruber gennemsnitlig.

Tabel 2. Detaillerede Opgaver over

Grubedriften i Aarene 1889 og 1890.

1	2	3	4
Bergdistrikt.	Amt.	Grubernes Navn, Art og Beliggenhed.	Optaget eller sat i Drift i Aaret:
I. Sølv.			
Kongsberg Sølvværk.	Buskerud.	1. <i>Kongsberg Sølvværks</i> Gruber i Sandsvær	1623
		a) Armen og Kongens Gruber	
		Grovt og gedigent Sølv	
		Sliger	
		b) Gottes Hølle Grube	
		Grovt og gedigent Sølv	
		Sliger	
		c) Hans Sacksen Grube	Gjenopt. 1866
		Grovt og gedigent Sølv	
		Sliger	
		d) Gabe Gottes Grube	Gjenopt. 1886
		e) Hellig Trofoldigheds Grube	Gjenopt. 1889
		f) Samuels Grube	
		g) Christfians Stoll	
		h) Underbergstollen	Gjenopt. 1887
		i) Fugvørkerne	
Østre søndenfjeldske.		2. Forskjellige Gruber og Skjærp ved Kongsberg	Gjenopt. 1888
Vestre søndenfjeldske.	Bratsberg.	3. Vinoren Gruber i Flesberg	Gjenopt. 1885
Trondhjemske.	Søndre Trondhjem.	4. Dalen i Kviteseid	1885
	Nordre Trondhjem.	5. Værkets Grube, Hitteren	1889
Tromsø.	Nordland.	6. Skrataas Grube i Stod	1830
		7. Jakob Knudsens Gruber i Vefsen	1882
II. Guld.			
Østre søndenfjeldske.	Akershus.	1. Eidsvold Guldværk i Eidsvold	
Vestre søndenfjeldske.	Bratsberg.	2. Bleka i Svartdal	
Trondhjemske.	Søndre Bergenhus.	3. Gruberne paa Bømmelen	1882
Tromsø.	Nordland.	4. Jakob Knudsens Gruber i Vefsen	2)
III. Kobber.			
Østre søndenfjeldske.	Buskerud.	1. Bergsgruben i Eker	1885
		2. Ringerikes Nikkelværks Gruber	3)
		3. Guldnes i Seljord	1838

5		6	7	8		9	No.
Produktionsmængde.		Procentindhold.	Mandskab.				
1889.	1890.		1889.	1890.			
Ton.	Ton.	Sølv.					
966	1 000		358	342	1		
Kilogr. Gr.	Kilogr. Gr.		148	127	a.		
2 600 130	2 460 845	77.47					
722 261 000	702 362 000	0.24					
			78	78	b.		
1 223 930	1 282 720	77.47					
185 454 000	212 240 000	0.23					
			39	40	c.		
166 325	222 030	77.47					
54 540 000	81 460 000	0.24					
-	-		19	19	d.		
-	-		20	17	e.		
-	-		7	12	f.		
-	-		9	9	g.		
-	-		5	7	h.		
-	-		33	33	i.		
Ton.	Ton.						
-	-		8	23	2		
-	-		16	25	3		
4 ¹⁾	-		2	1	4		
-	-		20	-	5		
280	-		30	-	6		
386	311	0.3—0.25	74	60	7		
		Guld.					
		Gram pr. Ton Erts.					
-	-		3	-	1		
-	-		-	2	2		
0.014 865	0.020 320	3—18	80	88	3		
0.003 783	0.002 229	7.2—10	2 ²⁾	2 ²⁾	4		
		Kobber.					
-	-		40	-	1		
143	250		3 ³⁾	3 ³⁾	2		
-	-		-	7	3		

Anm. De med *Kursiv* trykte Grubers Malm tilgodegjøres, helt eller delvis, her i Landet.

1) 3.5 Ton sølvholdende gedigent Kobber.

2) Opsørt under Sølvgruber.

3) Opsørt under Nikkelgruber.

Tabel 2. Detaljerede Opgaver over

Grubedriften i Aarene 1891, 1892 og 1893.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	No.
Bergdistrikt.	Amt.	Grubernes Navn, Art og Beliggenhed.	Optaget eller sat i Drift i Aaret.	Produktionsmængde.			Procentindhold.	Mandskab.			
				1891.	1892.	1893.		1891.	1892.	1893.	
		I. Sølv.		Ton.	Ton.	Ton.	Sølv.				
Kongsberg Sølvværk.	Buskerud.	1. Kongsberg Sølvværks Gruber i Sandsvær	1623	959	830	648	0.22—76.66	352	342	335	1
		a) Armen og Kongens Grube		Kilogr. Gr. 2 112 885	Kilogr. Gr. 2 611 440	Kilogr. Gr. 2 635 185		117	117	118	a.
		Grovt og gedigent Sølv		Sliger 638 417 000	537 018 500	418 184 000					
		b) Gottes Høifs Grube		Grovt og gedigent Sølv				79	79	83	b.
		Sliger		821 490	850 405	1 089 770					
		c) Haus Sachsen Grube	Gjenopt. 1866	197 004 500	189 128 000	166 996 500		41	39	35	c.
		Grovt og gedigent Sølv		Sliger							
		d) Gabe Gottes Grube	Gjenopt. 1886	265 960	231 955	166 050					
		e) Hellig Trafoldigheds Grube	do.	120 271 000	99 828 000	59 377 500		21	24	27	d.
		f) Samuels Grube	do.		654 295			19	3	3	e.
		g) Christiana Stoll	do.					13	14	13	f.
		h) Underbergstollen						8	4		g.
		i) Pakværkerne						22	30	24	h.
								32	32	32	i.
Østre søndenfjeldske.		2. Forskjellige Skjærp ved Kongsberg		Ton. 5	Ton. -	Ton. -	0.05—2	ca. 18	ca. 9	-	2
Vestre søndenfjeldske.	Bratsberg.	3. Dalane i Kviteseid	1885					2	ca. 2	ca. 2	3
Tromsø.	Nordland.	4. Jakob Knudsens Gruber i Vefsen	1882	913	291	242	0.29	61	47	33	4
		II. Guld.					Guld.				
Vestre søndenfjeldske.	Bratsberg.	1. Bleka i Svartidal					Gram pr. Ton Erts.				
Trondhjemske.	Søndre Bergenhus.	2. Gruberne paa Bømmelen	1682	0.010 435	0.015 918	0.009 610	ca. 10	ca. 2	ca. 2	2	1
Tromsø.	Nordland.	3. Jakob Knudsens Gruber i Vefsen	1)	0.000 568	0.000 259	0.000 820	ca. 2	1) 66	1) 59	1) 51	2
								1)	1)	1)	3
		III. Kobber.					Kobber.				
Østre søndenfjeldske.	Buskerud.	1. Auvi (Gjellebæk) Grube i Lier	1891					5	-	-	1
Vestre søndenfjeldske.	Bratsberg.	2. Ringerikes Nikkelværks Gruber	2)	204	105			2)	2)	-	2
		3. Aamdal Værks Gruber i Mo og Moland (Telemarken).	1865	1 805	1 529	1 024	20	1) 240	1) 205	1) 101	3
	Nedenes.	4. Evje Nikkelværks Grube	2)	85	86	81	6	2)	2)	2)	4
	Stavanger.	5. Ytreland Grube paa Karmøen	1891	800			2.5—3	ca. 5	-	-	5

Anm. De med Kursiv trykte Grubers Malm tilgodegjøres, helt eller delvis, her i Landet.

1) Optørt under Sølv.
2) — Nikkel.
3) Indbefattet Gutter.
4) — og Fliser.

Tabel 2. Detaillerede Opgaver over

1	2	3	4
Bergdistrikt.	Amt.	Grubernes Navn, Art og Beliggenhed.	Optaget eller sat i Drift i Aaret:
Kongsberg Sølvværk.	Buskerud.	I. Sølv. 1. <i>Kongsberg Sølvværks</i> Gruber i Sandsvær a) Armen og Kongens Gruber Grovt og gedigent Sølv Sliger og Slam b) Gottes Hülfe Grube Grovt og gedigent Sølv Sliger og Slam c) Hans Sachsen Grube Grovt og gedigent Sølv Sliger og Slam d) Gabe Gottes Grube e) Hellig Trefoldigheds Grube f) Samuels Grube g) Underbergstollen h) Pukværkerne	1623 Gjenopt. 1866 Gjenopt. 1886
Vestre søndenfjeldske. Tromsø.	Bratsberg. Nordland.	2. Dalane i Kvitesid 3. Jakob Knudsen Grube i Vefsen	1885 1882
Vestre søndenfjeldske. Trondhjemske.	Bratsberg. Søndre Bergenhus.	II. Guld. 1. Bleka i Svartdal 2. Gruberne paa Bømmelsen	1882.
Østre søndenfjeldske. Vestre søndenfjeldske. Trondhjemske.	Buskerud. Bratsberg. Stavanger. Søndre Trondhjem.	III. Kobber. 1. Ringerikes Nikkelværks Gruber 2. Aamdal Værks Gruber i Mo og Moland 3. Sørstokke Grube paa Karmøen 4. Killingdal i Aalen 5. Røros Værks Gruber a) Storvarts Grube b) Kongens Grube c) Kristian VI Grube d) Muggruben	1) 1865 1897 1646
Trondhjemske. Tromsø.	Nordre Trondhjem. Nordland.	6. Ytterøen Kisgruber 7. Meraker Værks Gruber 8. <i>Suktelma</i> Gruber i Skjerstad	2) 1713 1889

Anm. De med *Kursiv* trykte Grubers Malm tilgodegjøres, helt eller delvis, her i Landet.

2) Opfört under Nikkelgruber.

¹⁾ Opfert under Kiegruber.

Grubedriften i Aarene 1894 og 1895.

5		6		7		8		9		No.
Produktionsmængde.		Procentindhold.		Mandskab.						
1894.	1895.			1894.	1895.					
Ton.	Ton.	<i>Solv.</i>								
548	370	0.33—75.82		318	282			1		
Kilogr. Gr.	Kilogr. Gr.			110	85			a.		
2 636 535	2 730 300									
314 651 500	190 863 000			87	74			b.		
1 268 435	1 760 300									
168 909 000	143 339 000			32	27			c.		
96 300	99 650									
55 008 500	31 726 000			31	28			d.		
-	-			2	1			e.		
-	-			16	20			f.		
-	-			3	-			g.		
				32	27			h.		
Ton.	Ton.			10	ca. 6			2		
7	-	0.25		35	10			3		
200	120									
		<i>Guld.</i>								
		Gram pr. Ton Bts.								
-	-			2	ca. 2			1		
0.001 736	0.003 296	ca. 10		22	64			2		
		<i>Kobber.</i>								
72	24			1)	1)			1		
1 076	1 256	ca. 20		100	129			2		
-	80	8		-	8			3		
8	-			2)	-			4		
14 306	13 856	ca. 4 1/2		474	412			5		
4 062	5 815			93	125			a.		
5 233	4 500			322	222			b.		
1 298	230			59	10			c.		
2 813	3 315				55			d.		
7	13			2)	2)			6		
93	65			11	14			7		
4 670	6 575	4.03—9.27		387	518			8		

Tabel 2. Detaillerede Opgaver over

1	2	3	4
Bergdistrikt.	Amt.	Grubernes Navn, Art og Beliggenhed.	Optaget eller sat i Drift i Aaret:
Kongsberg Sølvværk.	Buskerud.	I. Sølv. 1. <i>Kongsberg Sølvværks</i> Gruber i Sandsvær a) Armen og Kongens Gruber . Grovt og gedigent Sølv . . Sliger og Slam b) Gottes Hølge Grube Grovt og gedigent Sølv . . Sliger og Slam c) Haus Sachsen Grube Grovt og gedigent Sølv . . Sliger og Slam d) Gabe Gottes Grube Grovt og gedigent Sølv . . Sliger og Slam e) Hellig Trefoldigheds Grube f) Samuels Grube g) Pukværkerne h) Underbergstollen	1628 Gjenopt. 1866 Gjenoptagne 1886
Vestre søndenfjeldske. Tromsø.	Bratsberg. Nordland.	2. Trollerud Skjærp i Sandsvær . . 3. Dalane i Kvitesøid 4. Jakob Knudsen Grube i Vefsen 5. Husvik i Tjøtta	1897 1885 1882 1897
Østre søndenfjeldske. Vestre søndenfjeldske.	Akershus. Bratsberg.	II. Guld. 1. Eidsvold Guldværks Gruber . . 2. Bleka i Svartdal 3. Blongsdalen Skjærp i Flatdal . . 4. Gruberne paa Bømmeløsen . . . 5. Guldvaskning ved Karasjok . . .	1897 1882 1897
Trondhjemske. Tromsø.	Søndre Bergenhus. Finmarken.	III. Kobber. 1. Antonette Grube i Nordre Odalen 2. Aamdal Værks Gruber i Mo og Moland 3. Kjærstøflaten i Mo 4. Skafse Grube i Skafsaa	Gjenopt. 1898 1865 1896 1896
Østre søndenfjeldske. Vestre søndenfjeldske.	Hedemarken. Bratsberg.		

Anm. De med *Kursiv* trykte Grubers Malm tilgodegjøres, helt eller delvis, her i Landet.

Grubedriften i Aarene 1896, 1897 og 1898.

5		6		7		8		9		10		11		No.
Produktionsmængde.						Procentindhold.		Mandskab.						
1896.		1897.		1898.				1896.		1897.		1898.		
Ton.		Ton.		Ton.										
						<i>Sølv.</i>								
						I grovt og I Silger gedigent. og Slam.								
859		380		488		70.039 0.35		212		211		206		1
Kg. Gr.		Kg. Gr.		Kg. Gr.		I hvert af Aarene 1896, 1897 og 1898.		89.35		58.68		50.89		a.
2 656 920		2 676 300		3 011 095		69.979 0.38								
137 247		162 722		216 742		70.012 0.37		61.63		69.46		76.70		b.
2 466 370		2 632 250		2 390 015		70.126 0.31								
192 247		212 482		210 919				20.65		16.85		17.15		c.
37 400		-		-				23.58		22.76		19.88		d.
18 863		-		-										
56 050		-		-				1.03		-		-		e.
5 218		-		-				21.37		20.41		21.24		f.
-		-		-				22.53		23.04		22.14		g.
-		-		-				-		-		1.52		h.
Ton.		Ton.		Ton.				-		3		5		2
-		2		-				3		2		2		3
168		160		64				10		9		7		4
-		100		-				-		-		-		5
						<i>Guld.</i>								
						Gram pr. Ton Erts.								
-		-		-		-		170		77		1		1
-		-		-		3		2		1		2		2
-		-		-		5		-		-		3		3
0.014 260		0.000 700		0.000 850		6.8—10		85 ¹⁾		12		25		4
-		0.000 566		0.002 008				-		7		ca. 10		5
						<i>Kobber.</i>								
-		-		-		1.3		-		-		6		1
1 432		1 426		763		20		141 ²⁾		143		124 ³⁾		2
11		-		-		15—20		3		-		-		3
600		-		-		2—3		13		-		-		4

1) Hvoraf 10 Gutter.

2) Hvoraf 3 Opsynsmænd, 4 Kvinder.

Tabel 1 (forts.). Summarisk oversigt over bergverksdriften
i aaret 1909.

Landsdele.	Produktions- mængde.	Produktions- værdi.	Mandskap.
	Ton.	Kr.	
I alt.			
Østlandske distrikt	74 081	1 637 000	1 077
Vestlandske distrikt	28 594	393 000	528
Trondhjemske distrikt	100 796	2 120 000	1 642
Nordlandske distrikt	171 983	4 675 000	2 191
Finmarken distrikt	25	4 000	74
Riket	375 479	8 829 000	5 512
II. Hyttedrift amtsvis.	Kg.		
Buskerud (østlandske distrikt)	17 546	515 000	13
Nedenes (vestlandske distrikt)	60 000	95 000	55
Søndre Trondhjem (trondhjemske distr.)	589 000	617 000	87
Nordlands amt og distrikt	956 049	1 003 000	29
Finmarken amt og distrikt	49 428	40 000	-
Riket	1 672 023	2 270 000	184

Tabel 2 Detaljerte opgaver over grubedriften
i aaret 1909.

Grubernes navn, art og beliggenhet.	Optat (gjen- optat) aar.	Produktions- mængde.	Procentindhold.	Mand- skap.
		Ton.		
I. Sølv.				
Kongsberg Sølvverk. Buskerud amt.	1623	2 729		264
a) Armen og Koppens gruber		Kg.	Sølv i	56.52
Grovt sølv		3 112.02	grovt	54.4
Urenset sølv		347.60	urenset	13.11
Sliger		88 200	sliger	0.52
Fattige sliger og avgang		1 054 500	fattige sliger	0.07
b) Gottes Hülfe grube				48.26
Grovt sølv		1 915.10		
Urenset sølv		13.30		
Sliger		45 850		
Fattige sliger og avgang		330 000		42.25
c) Samuels grube	(1886)			
Grovt sølv		5 161.05		
Sliger		259 825		
Fattige sliger og avgang		940 000		178
Samlet mandskap ved grube- og stollidrift				86
Do. do. ved skeldning, pukverker m. m.				
II. Guld.				
Vestlandske distrikt.		Kg.		
Søndre Bergenhus amt.				
1. Gruberne paa Bømmelsen		2.158	77.3	47
Finmarkens distrikt og amt.				
2. Guldvaskning		1 815.513		
III. Kobber.				
Østlandske distrikt.				
Kristians amt.		Ton.	Kobber.	
1. Aasaaren grube i Sel		-	-	12
Buskerud amt.				
2. Jørandrud bruk og forsøksdriften i Fiskum		50	4	10
Jarlsberg og Larvik amt.				
3. Forsøksdrift i Sande		-		10

A n m. De med kursiv trykte grubers produkter tilgodegjøres, helt eller delvis, inden landet.